

25 år med Forældrevejledning til Døve

Af Bettina Ugelvig, kommunikationskonsulent

Da Forældrevejledningen til Døve så dagens lys for 25 år siden, skete det i samarbejde med Danske Døves Landsforbund. I flere år havde det status af et projekt, der var støttet med midler fra Socialministeriets satspulje fra 1999-2013. Frem til 2011 var projektet forankret i CFD, derefter overgik det til DDL indtil 2013, hvor støtten fra satspuljemidlerne altså ophørte.

Selvom økonomien så anderledes ud, var der fortsat stor efterspørgsel efter forældrevejlederne, og derfor besluttede CFD Rådgivning at overtage ordningen som en del af døvekonsulenternes rådgivnings- og vejledningsarbejde.

I bogen ”CFD gennem 150 år” står om baggrunden for forældrevejledernes arbejde: ”Gennem både døvekonsulenters arbejde og foreningen Børn af Døve var man blevet mere og mere opmærksom på, at hørende børn af døve forældre kunne opleve sig anderledes end andre børn. Og det var ikke bare det, at de hørende børn fik tegnsprog som modersmål – det kunne også være omgivelsernes reaktion på deres døve forældre. Og endelig at nogle døve forældre savnede vejledning og rådgivning i ganske almindelige spørgsmål vedrørende børns udvikling og opdragelse – på tegnsprog.”

Nu er vi her

Gennem årene har tilbuddet udviklet og tilpasset sig skiftende samfundsmæssige krav, behov og udfordringer, som forældre og familier står overfor.

Områdeleder af forældrevejledningen, Dorthe Nymann, peger eksempelvis på, at der fra 1990 og frem har været en tilgang af døve forældre med en anden etnisk baggrund end dansk. ”Vi ser forsat, at der ankommer nye døve familier til Danmark med anden etnisk baggrund, og at disse forældre og børn har både store kommunikative vanskeligheder og ofte har svært ved at honorere de krav, der stilles i det danske samfund til forældre,” siger hun.

Derudover peger hun på teknologi, tidspres og omskiftelighed som elementer alle børnefamilier må forholde sig til – døve såvel som hørende – og som kan gøre hverdagen vanskelig at håndtere. ”For os som fagpersoner stiller det krav om opdateret viden om samfundet, om de vilkår som døve familier påvirkes af, om udvikling af teknologi men også en stillingtagen til, hvordan vi med fordel kan tilrettelægge vores tilbud, så de er attraktive for morgendagens døve forældre og familier.”

I dag har Forældrevejledningen til Døve fire spor, der arbejdes efter:

1. Døve forældre – individuel rådgivning, samtaler og netværksgrupper
2. Fagpersoner – oplæg i skoler, daginstitutioner m.m. og individuel vejledning og temadage
3. Andre forældre og børn, som møder CODA børn og deres forældre i hverdagen – oplæg for skoleklasser, forældremøder m.m.
4. Informationsmateriale til både døve forældre og fagpersoner

Forældrenes udbytte

Når vi spørger forældre, som har gjort brug af forældrevejlederne, hvad deres udbytte har

været, peger de på vejledning, information, netværk og tryghed.

Rikke Hansen og hendes mand, der er forældre til to hørende børn, har været i kontakt med forældrevejlederne i de år, hvor de har haft børn, og de er begejstrede. De har deltaget i enkelte oplæg og aktiviteter som netværkstræf.

”Forældrevejledningen er guld værd for os døve forældre, når vi bliver mødt af diverse udfordringer. Jeg har f.eks. brugt forældrevejledning til, at mødes med andre gravide og nybagte forældre i netværksgrupper – og jeg har også været en del af en netværksgruppe for forældre med børn i førskolealderen. Og så har forældrevejlederne været ude i vores børns daginstitutioner og tale med pædagogerne, så de bedre kan imødekomme vores ønsker og behov i forhold til vores CODA-børn,” fortæller hun og peger på, at det jo er lidt anderledes i forhold til andre børn af hørende forældre.

Rikke Hansen har også selv talt med forskellige fagpersoner, der er omkring hendes børn. I de situationer har det gjort hende tryk, at hun har haft gode råd, tips og vigtig information med fra forældrevejlederne.

”Jeg kan godt blive lidt usikker på, om jeg nu gør tingene godt nok og rigtigt. Forældrevejlederne har givet mig en masse viden, som jeg har gavn af og som jeg kan viderebringe til diverse fagpersoner, daginstitutioner og folk omkring os i vores familieliv.”

Chanett Olsen har også gode erfaringer med at bruge forældrevejlederne. Hun har haft en vejleder ude i sine børns daginstitutioner.

”Medarbejderne i mine børns dagpleje og børnehaver er blevet oplyst om, hvordan det er at have et CODA-barn og om døveverdenen, så de får en bedre forståelse for, hvordan vores liv

er, og hvilke behov der er for os som døve forældre. Det har uden tvivl undgået misforståelser og problemer,” forklarer hun.

Hun peger på, at det har gjort kommunikationen mellem hende og hendes mand som forældre og medarbejderne i daginstitutionerne nemmere. Hun anbefaler derfor andre døve forældre at bruge forældrevejlederne og understreger i den forbindelse, at det er vigtigt at nævne, at tilbuddet er gratis.

Samarbejdet med andre fagfolk

Samarbejdet med andre fagfolk er også en betydelig del af forældrevejledernes virke. I en artikel til fagbladet Sundhedsplejersken fortalte en sundhedsplejerske i Esbjerg Kommune i 2018, hvordan netop forældrevejlederne på meget kompetent vis åbnede en helt ny verden for hende, da hun stod i en familie med et nyfødt barn, en døv forælder og en hørende forælder.

I sit arbejde ude i familien var sundhedsplejersken Doris særligt optaget af, hvordan kontakten mellem den døve forælder og barnet var, og hvordan forældrene kommunikerede med spædbarnet, når de begge var til stede. Hun så, hvordan spædbarnet var meget visuelt orienteret og tydeligt holdt øje med forældrenes

hænder. På den måde var det et andet samvær end det, som hun var vant til.

”Som sundhedsplejerske har jeg altid et naturligt fokus på kontakten mellem barn og forælder, men jeg må indrømme, at det fokus var... nysgerrigt skærpet i denne her familie,” griner Doris og understreger, at hun aldrig var bekymret for forældrenes evner som omsorgsgivere.

”Jeg var meget nysgerrig på, hvordan kontakten kunne blive god og tilknytningen stærk lige fra start af, når forældrene kommunikerer med deres barn på tegnsprog. Det ønskede jeg som sundhedsplejerske at støtte op om.”

I et samarbejde med den lokale forældrevejleder fik hun vigtig indsigt i, hvad der var på spil i familien i forhold til kommunikation og samspillet med barnet.

”Jeg har været meget glad for forældrevejledernes tilbud, og jeg kan kun anbefale mine kolleger at gøre brug af det, hvis de er i familier med CODA-børn. Det har fungeret rigtig godt. Og så er det ovenikøbet fuldstændig gratis, og de rykker ud i landet lige der, hvor der er behov,” sagde hun.

[Du kan læse hele artiklen om samarbejdet mellem sundhedsplejersken og forældrevejlederen her.](#)

Forældrevejledningen til Døve er et gratis, landsdækkende tilbud. Forældrevejlederne henvender sig til familier, hvor en eller begge forældre er tegnsprogsbrugere. Forældrevejlederne tilbyder vejledning og rådgivning i almene spørgsmål vedrørende børns udvikling og opdragelse. Fagpersoner kan ligeledes nyde godt af forældrevejledernes kompetencer.